

Тыдзень у Львоўскім універсітэце

З сакратаром камсамольскага бюро філалагічнага факультета Вадзімам Каўтуном мы знаёмы не больш, як гадзіну, а ўжо ходзім нібы даўня сябры, па Львоўве, размаляем. Я расказваю пра наш універсітэт, пра Мінск, пра беларускія новабудовы. Вадзім — пра свой горад, пра ўніверсітэт.

— Сёлета ў нас вялікае свята. Уосень — 300 год з дня заснавання ўніверсітэта стаўнічацца, — з гонарам паведамляе ён. Потым дає:

— У ім вучыўся і наш вялікі Іван Франко... Дарэцы, нядайна мы арганізувалі кабінет франкізмаўства. Хоча паглядзеў? — рапортам прапаноўвае мне Вадзім.

— Безумоўна, — кіжу я. Тым больш, што ўжо пачіху пачынаю чыніць ніч нікога! І не ёзіва: нямала пахадзілі мы па горадзе, агледзелі Холм Славы, на якім у знак уздзячніцтва савецкім войнам-вызваліцелям Львова гарыць вечны агонь; пахадзілі па могілках, дзе пахаваны нястомні Камяняр — Іван Франко, які заклікаў «крышыць скалу» — аўстрыйскую імперию; узбраліся па вузкай лесвіцы на высокі замак — месца, з якога, як на далоні, відаць амаль уесь горад.

Адзінаццаць факультэтаў, якія маюцца ў Львоўскім дзяржаўным універсітэце імя Івана Франка, размяшчаюцца ў двух прасторных будынках. Вучэбнай плошчы поўнасцю хапае. Кафедра ўкраінскай літаратуры, напрыклад, займае тура пакой. Кабінет франкізмаўства, куды прывёў мяне Вадзім, — два.

У гэтым кабінцыце мяне паказаюць рэдкія выданні кніг Івана Франка, кнігі пра творчасць палітычнага паста-партыбы, фотакопіі дакументаў, фатаграфій.

— А цяпер паглядзім чыніць нешта, — запрашае мяне Вадзім далей. Уваходзім у прасторную залу. Сцены распісаны ілюстрацыямі з твораў Тараса Шаўчэнкі, на пярэднім плане партрэт вялікага кабзара. Стайк некалькі скulptур таго, хто больш чым ста гадоў назад прадбачыў, што «царя не будзе супостата, а будуть син и буде мати и будуть люди на зямлі».

— Гэта шайчэнкаўская аудыторыя, — пясняе Вадзім. — У ёй будуць чытакцица спецыкурсы па творчасці класіка нашай літаратуры, аddyvацица пасяджэнні навуковых гурткоў, праводзіцца студэнцкая навуковая канферэнцыя, дыспуты. Гэтую аудыторыю да 100-годдзя з дня смерці паста стварылі. Рэктарат дзесяць тысяч грошай выдзеліў, каб абсталіваць яе, — і ўжо неяк па-сменінаму таямніча Вадзім дадае:

— Рэктар у нас па спецыяльнасці геолаг, але ў душы са-прафесійны філолаг.

Да нас падыходзіць загадчыца кафедры франкізмаўства і шайчэнкаўской аудыторыі. Калі яна даведалася, што я з Мінска, гаворыць:

— У Львове няма ніякіх кніг на беларускай мове. А нас цікавіць даследванні беларускіх літаратуразнаўцаў. Творчасць Франка і Шаўчэнкі, сувязі нашых пісьменнікаў з Беларуссю, з беларускай літаратурой. Як добра было бы наладзіць сувязь з кафедрай беларускай літаратуры вішлага ўніверсітэта. Мы, у свою чаргу, высылаі б тое, што цікавіць вас...

Мяне, як госця, цікавіць усё: расклад заняткаў, спосаб выкладання, накал навуковага жыцця на факультэце. Па парадку пачынаю даведвацица, што ў Львоўскім універсітэце на ўсіх факультэтах, пачынаючы з трэцяга курса, уведзен дзень самастойнай працы. У гэты дзень кожны студэнт займаецца сваёй справай: адзін піша курсавую, або навуковую працу, другі — чытае праграмную літаратуру, трэці — наведвае гурткі або выконвае грамадскае даручэнне.

— Гэты дзень нам вельмі дапамагае, — гаворыць Вадзім. — А то увесь тыдзень так загружана-

У нашых сяброў

ны, што нават да практычных заняткаў няма часу падрыхтавацца.

У адной з аудыторый чуваць галасы.

— Нашы навукоўцы дыспутуруюць, — усміхаецца мой новы сябрас.

«Навуковец» па-украінску — член СНТ. Слова вельмі трапяе! Нядрэнна, магчыма было бы запазычыць яго і ў беларускую мову. Тым больш, што гэта падпарафдоваеца ўсім нормам і правілам нашай мовы і этымалогія яго лёгка складваецца. Але справа не ў слове, а ў людзях. Навукоўца ў Львоўскім ўніверсітэце шмат. У прыватнасці, на філфаку амаль кожны год выдаюцца зборнікі студэнцкіх работ.

А сёлета арганізуваецца тут яничэ адзін гуртк — кібернетыкі. Члены гуртка вывучаюць «дума-чыніць» электронныя машыны, каб з іх дапамогай пераклаць тэксты з адной мовы на другую, складаць шыфры для бібліятэчных кніг і інш. Пазней адзін з гурткоўцаў мне расказаў, што год назад многія не верылі ў метагоднасць таго гуртка, баяліся нават думкі — спалучыць філалёгію з матэматыкай. Цяпер жа ўжо нават існуюць аддзяленні матэматычнай лінгвістыкі на філалагічных факультэтах Маскоўскага, Менскага і Кіеўскага ўніверсітэтаў.

Калі мы з Вадзімам ішли па калідору, да нас падышоў высокі мужчына.

— Я даведаўся, што вы з Беларусі. Давайце пазнаёмімся, — ён працягнуў мяне руку. — Іван Аксенцевіч Дзенісюк.

Разгаварыліся. Іван Аксенцевіч — выкладчык украінскай літаратуры. Ён таксама цікавіца беларускай мовай і літаратурай. З сучасных беларускіх пісменнікаў Дзенісюк больш за ёсё любіць творы выкладчыка нашага ўніверсітэта Івана Навуменкі, з якім ён трывале перапіску.

— Вы яшчэ ўбачыўся, з якой цеплынай у нас адносяцца да беларусаў, да беларускага слова, — гаворыць Іван Аксенцевіч на развітанні.

І супрауды. У час знаходжання ў Львове мае украінскія сябры часта прасілі, каб я на беларускай мове чытаў вершы, кнігі і проста — гаварыў па-беларуску. А пасля гэтага кожны раз раздаваўся вокліч, які кожнаму беларусу прыемна чуць: «Які гарна беларуска мова!»

У Львове я пражыў тыдзень. Чытаў даклад на навуковай канферэнцыі, прысвечанай 100-гаддзю з дня смерці Тараса Шаўчэнкі, выступіў на адкрыцці піяністкага інтэрнацыянальнага клуба, знаёміўся з горадам і ўніверсітэтам. Але час і дахаты. Развітаючыся, запрашаю маіх сябров прыхінае на нашу навуковую канферэнцыю, якай адбываецца ў красавіку, а пазней, у кастрычніку, — на святкаванне 40-гаддзя нашага ўніверсітэта.

— Не забудзьце, што і ў нас сёлета гэта касае свята, — гаворыць яны.

— Не забудуся. Да пабачэння, другові!

— Да пабачэння! — адказваючы мяне па-беларуску.

В. РАГОІША,
студэнт III курса аддзялення
беларускай мовы і літаратуры.
Львоў — Мінск.

РЭПЛІКА

АБ'ЕКТЫВУ НЕ ЖАПІЛА АБ'ЕКТЫЎНАСЦІ

...І вось я фотарэпэрцёр, — сказаў я чытакцица спецыкурсы па творчасці класіка нашай літаратуры, аddyvацица пасяджэнні навуковых гурткоў, праводзіцца студэнцкая навуковая канферэнцыя, дыспуты. Гэтую аудыторыю да 100-годдзя з дня смерці паста стварылі. Рэктарат дзесяць тысяч грошай выдзеліў, каб абсталіваць яе, — і ўжо неяк па-сменінаму таямніча Вадзім дадае:

— Гэта шайчэнкаўская аудыторыя, — пясняе Вадзім. — У ёй будуць чытакцица спецыкурсы па творчасці класіка нашай літаратуры, аddyvацица пасяджэнні навуковых гурткоў, праводзіцца студэнцкая навуковая канферэнцыя, дыспуты. Гэтую аудыторыю да 100-годдзя з дня смерці паста стварылі. Рэктарат дзесяць тысяч грошай выдзеліў, каб абсталіваць яе, — і ўжо неяк па-сменінаму таямніча Вадзім дадае:

— Рэктар у нас па спецыяльнасці геолаг, але ў душы са-прафесійны філолаг.

Да нас падыходзіць загадчыца кафедры франкізмаўства і шайчэнкаўской аудыторыі. Калі яна даведалася, што я з Мінска, гаворыць:

— У Львове няма ніякіх кніг на беларускай мове. А нас цікавіць даследванні беларускіх літаратуразнаўцаў. Творчасць Франка і Шаўчэнкі, сувязі нашых пісьменнікаў з Беларуссю, з беларускай літаратурой. Як добра было бы наладзіць сувязь з кафедрай беларускай літаратуры вішлага ўніверсітэта. Мы, у свою чаргу, высылаі б тое, што цікавіць вас...

Мяне, як госця, цікавіць усё: расклад заняткаў, спосаб выкладання, накал навуковага жыцця на факультэце. Па парадку пачынаю даведвацица, што ў Львоўскім універсітэце на ўсіх факультэтах, пачынаючы з трэцяга курса, уведзен дзень самастойнай працы. У гэты дзень кожны студэнт займаецца сваёй справай: адзін піша курсавую, або навуковую працу, другі — чытае праграмную літаратуру, трэці — наведвае гурткі або выконвае грамадскае даручэнне.

— Гэты дзень нам вельмі дапамагае, — гаворыць Вадзім. — А то увесь тыдзень так загружана-

Фізкультура і СПОРТ

Барацьба працягваеца

Сёлета круглагадовая ўніверсітэцкая спартакіда праводзіцца па 22 відах спорту. Даўно выявіліся мажнейшыя лыжнікі, закончылі барацьбу шахматысты, прадстаўнікі «маленькай ракеткі» і нават «каратавы спорту» — лёгкай атлетыкі. Сёння мы расказываем аб спаборніцтвах, якія закончыліся на гэтым тыдні.

НА ПЕРШЫМ МЕСЦЫ — МАТЕМАТЫКІ

Каманднае першынство ўніверсітэта па шашках аспрэчвалі шэсць факультэтаў. Розыгрыш праводзіўся ў два кругі, прычым увічліваліся ачкі, якія былі набраны ў абодвух кругах.

У першым круге фізікі набралі на пяць ачкоў больш, чым матэматыкі. Апошнія значна ўзмацнілі склад сваёй каманды ў другім круге. За каманду матэматыкі выступілі шматразовы чэмпі-

ен БССР майстар спорту М. Гелер, чэмпіён рэспублікі Л. Лесіна, першазраднікі С. Розін, А. Абрамовіч, Я. Кухарчук, Н. Лепяшынскі, Ю. Струк і іншыя. Матэматыкі ўпэўнена выйграбілі сустрычы ў юрыстаў, гісторыкаў, хімікаў і філолагаў і, набраўшы ў чатырох сустрычах 23,5 ачка, атагралі ў фізіку адно ачко.

Фізікі перамагалі з не менш буйнымі лікамі. Перад апошнім турніром яны былі ўперадзе матэматыкі на чатыры ачкі, але апошнія надзеі ў війгравалі ў фізіку з лікам 6:1. Адзінае ачко фізікам прынесла Бадзякя.

Усе сустрычы выйграбілі у турніры М. Гелер, Л. Лесіна. Матэматыкі сталі чэмпіёнамі ўніверсітэта. На другім месцы — каманда фізічнага факультэта. Трэба адзначыць узрастуючыя майстэрства Паўлава (філфак), Стуканава (гістфак), Коіфмана і Кісялевай (юрфак), Гуркова і Солдака (фізфак), Абрамовіча (матфак).

Г. ДРАБУШЭВІЧ.

І ПЕРАМОЖЦАЎ СУДЗЯЦЬ

Турнір у валейбалісту закончыліся на шашках аспрэчвалі шэсць факультэтаў. Розыгрыш праводзіўся ў два кругі, прычым увічліваліся ачкі, якія былі набраны ў абодвух кругах.

У першым круге фізікі набралі на пяць ачкоў больш, чым матэматыкі. Апошнія значна ўзмацнілі склад сваёй каманды ў другім круге. За каманду матэматыкі выступілі шматразовы чэмпіён фізікі А. Кукевіч і В. Харавец. Каманда набрала на пяць ачкоў і толькі судносны партый (12:5) далі сі трэцяе месца. Валейбалісты філфака ў апошні час ні разу не падымаўліся так висока.

На другім месцы матэматыкі, у іх таксама 5 ачкоў, але лепшыя судносны партый (12:4).

У дзяўчынамі прыемнае выключэнне не прадстаўляе каманда біялагічнага факультэта. Аднак і яна гуляла не заўсёды роўна. І зноў паказалі ў вынікі з філолагамі, якія знаходзяцца ў аўтсай-дэрах, здаймо 7 месца. Каманда недацаніла сваіх сапернікі і на пяці не прайграла. Філолагі вялікімі ачкоў і толькі судносны партый (12:5) далі сі трэцяе месца.

Каманда гуляе дружна, мае добры арсенал тэхнічных прыёмаў.

У нападзенні асаўліва ўзмацніла пяцічлікі зборнікі, якія занялі першае месца. Адсюль — больш